

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/184446,TEKST-AUDIO-84-rocznica-przemowienia-ministra-Jozefa-Beka-w-Sejmie-RP.html>
19.04.2024, 18:23

[TEKST+ AUDIO] 84. rocznica przemówienia ministra Józefa Becka w Sejmie RP

Data publikacji 04.05.2023

28 kwietnia 1939 r. Adolf Hitler przedstawił żądania wobec Polski oraz wypowiedział polsko-niemiecką deklarację o niestosowaniu przemocy. Reagując na słowa i działania przywódcy Niemiec Józef Beck, w przemówieniu sejmowym, 5 maja 1939 r. odrzucił niemieckie żądania. Swoje wystąpienie zakończył historycznymi słowami: *My w Polsce nie znamy pojęcia pokoju za wszelką cenę. Jest jedna tylko rzecz w życiu ludzi, narodów i państw, która jest bezcenną. Tą rzeczą jest honor.*

Józef Beck - sprawny dyplomata

W latach 1922-1923 przebywał za granicą jako attaché wojskowy Rzeczypospolitej w Paryżu i Brukseli. W 1930 r. został mianowany podsekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Jako wiceminister przyczynił się do zawarcia 15 lipca 1932 r. układu o nieagresji z ZSRS. W grudniu 1932 r., już jako minister, doprowadził do wymiany dokumentów ratyfikacyjnych ten układ.

26 stycznia 1934 r. doprowadził do podpisania

Minister spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej Józef Beck w dniu 9 maja 1939 r.

polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy pomiędzy obu państwami. W wyniku jego działań w marcu 1938 r. Polska i Litwa nawiązały stosunki dyplomatyczne. Beck piastował stanowisko ministerialne aż do wybuchu II wojny światowej. Realizowana przez niego polityka zagraniczna opierała się na sformułowanej przez Józefa Piłsudskiego zasadzie równowagi w stosunkach Polski z dwoma sąsiadami: Związkiem Sowieckim i Niemcami. Polityka równowagi stanęła pod znakiem zapytania jesienią 1938 r., kiedy to Niemcy wysunęli pod adresem Polski żądania włączenia Wolnego Miasta Gdańska do III Rzeszy, przeprowadzenia przez Pomorze eksterytorialnych linii - kolejowej i autostrady oraz wstąpienia Polski do Paktu Antykominternowskiego.

Józef Beck odrzucił żądania niemieckie i na początku kwietnia 1939 r., podczas wizyty w Londynie, przyjął w imieniu rządu brytyjskie gwarancje dla Polski. Wkrótce do brytyjskich gwarancji przyłączyła się również Francja.

W przededniu II wojny światowej

28 kwietnia 1939 r. Adolf Hitler, przemawiając w Reichstagu, wypowiedział polsko-niemiecką deklarację z 1934 r. Stwierdził, że zawarte przez Polskę i Wielką Brytanię gwarancje są sprzeczne z polsko-niemiecką deklaracją. Na niemieckie posunięcie Józef Beck odpowiedział 5 maja 1939 r. słynnym przemówieniem w Sejmie RP, podczas którego ponownie odrzucił niemieckie żądania. W kwestii Gdańska powiedział:

kiedy po tylokrotnych wypowiedzeniach się niemieckich mężów stanu, którzy respektowali nasze stanowisko i wyrażali opinię, że to „prowincjonalne miasto nie będzie przedmiotem sporu między Polską a Niemcami” - słyszę żądanie aneksji Gdańska do Rzeszy, z chwilą, kiedy na naszą propozycję,

**złożoną dn. 26
marca wspólnego
gwarantowania
istnienia i praw
Wolnego Miasta
nie otrzymuję
odpowiedzi, a
natomiast
dowiaduje się
następnie, że
została ona uznana
za odrzucenie
rokowań - to muszę
sobie postawić
pytanie, o co
właściwie chodzi?
Czy o swobodę
ludności
niemieckiej
Gdańska, która nie
jest zagrożona, czy
o sprawy
prestżowe, czy też
o odepchnięcie
Polski od Bałtyku,
od którego Polska
odepchnąć się nie
da!**

**Reasumując swoje
przemówienie, wypowiedział
historyczne słowa:**

**Pokój jest na
pewno celem
ciężkiej i wyteżonej
pracy dyplomacji
polskiej. Po to, aby
to słowo miało
realną wartość,
potrzebne są dwa**

**warunki: 1)
pokoju zamiary,
2) pokojowe
metody
postępowania. [...]
Pokój jest rzeczą
cenną i pożądaną.
Nasza generacja,
skrwawiona w
wojnach, na pewno
na okres pokoju
zasługuje. Ale
pokój, jak prawie
wszystkie sprawy
tego świata ma
swoją cenę,
wysoką, ale
wymierną. My w
Polsce nie znamy
pojęcia pokoju za
wszelką cenę. Jest
jedna tylko rzecz w
życiu ludzi,
narodów i państw,
która jest
bezcenna. Tą
rzeczą jest honor.**

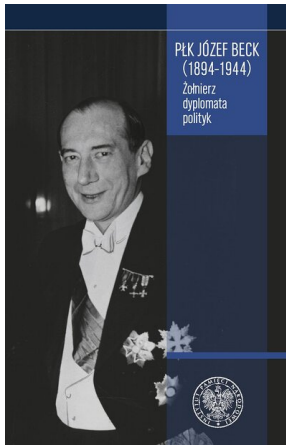
**Przemówienie ministra
wywołało w sejmie burzę
oklasków, a obywatele
ogarnął entuzjazm.**

***

**Polecamy publikację
Instytutu Pamięci
Narodowej:**

**„Płk Józef Beck (1894-1944).
Żołnierz, dyplomata,**

polityk” z serii: Biblioteka Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi. Publikacja jest pierwszą w historiografii próbą bilansu dokonań wojskowych, dyplomatycznych i politycznych płk. Becka. Stanowi zarówno podsumowanie dotychczasowego stanu badań, jak i punkt wyjścia do dalszych studiów. Zawarte w poszczególnych artykułach twierdzenia i postulaty badawcze zapewne wywołają żywe reakcje nie tylko znawców dziejów dyplomacji i wojskowości, lecz także miłośników historii. Ci ostatni będą teraz mogli skonfrontować funkcjonujące w obiegu publicznym „rewolwerowe” teorie dziennikarzy, mających za nic reguły obowiązujące w ogrodach Klio, z ustaleniami zawodowych historyków, którzy prowadzili rozległe kwerendy w archiwach krajowych i zagranicznych.

Polecamy Państwu również artykuły w portalu www.przystanekhistoria.pl:

- Marcina Kruszyńskiego, [Zasada równowagi? Polska polityka zagraniczna w latach 30-tych XX w.](#)
- Bartłomieja Noszczaka, [Droga do wojny.](#)

W portalu biogramy.ipn.gov.pl znajdziecie państwo [biogram Józefa Becka](#).

Zachęcamy również do zapoznania się z materiałem audio-wideo na kanale [IPNtvPL](#):

- [Józef Beck postać, która wciąż wzbudza emocje](#) – cykl Jak pisać i mówić o trudnych kartach dziejów?
- [Piłsudski między Stalinem a Hitlerem](#) – cykl Historia zza kulis [DYSKUSJA ONLINE]
- [Wymarzony sojusz? Rzeczypospolitej i Wielkiej Brytanii drogi ku wojnie](#) – cykl Geneza II wojny światowej
- [„Nie oddamy ani guzika”. Czy byliśmy gotowi do wojny?](#) – cykl Geneza II wojny światowej
- [Spór o porządek wersalski](#) – cykl Polityczne i prawne dylematy polskiej polityki w latach 1918-1945
- [Notacja z Andrzejem Beckiem, synem Józefa Becka](#)

PLIKI DO POBRANIA

[dr Sebastian Pilarski o ministrze Becku \(mp3, 2.52 MB\) 04.05.2023 09:00](#)

[dr Sebastian Pilarski o ministrze Becku \(wav, 45.28 MB\) 04.05.2023 09:00](#)